Dosarul nr. 4-105/2024
4-23116084-15-4-10082023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

25 septembrie 2024 municipiul Cahul

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Evgheni Bancov
Grefier Ina Deniță

Cu participarea: agentului constatator Andriana Moiseenco, victimei Afteni Maria, apărătorului victimei – avocat Sergiu Mîțăblîndă, apărătorului făptuitoarei – avocatul Maxim Todorov,

examinând în şedinţă publică cauza contravenţională de învinuire a lui:

Grosu Marina, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în satul *****, raionul Cahul, cetățeanca Republicii Moldova,

învinuită în comiterea contravenţiei prevăzute de art. 335 Cod contravenţional, -

C O N S T A T Ă :

La 07 august 2023 de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliție Cahul, Miseenco Andriana, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 984614 în privinţa Marinei Grosu în baza art. 335 Cod contravențional.

Temei pentru întocmirea procesului-verbal fiind invocat că, Marina Grosu, în luna aprilie 2021, în timpul reconstrucției casei de locuit din satul *****, raionul Cahul, a neglijat distanța de siguranță de la hotarul comun, depășind limitele cu 30 cm, astfel, ocupând samavolnic teritoriul de pe terenul înregistrat cu nr. cadastral *****, ce aparține Mariei Afteni. Acțiunile Marinei Grosu fiind încadrate în prevederile art. 335 Cod contravențional, conform indicilor: samavolnicia.

La data de 10 august 2023, conform art. 395 Cod contravențional, Inspectoratul de Poliție Cahul a remis în adresa Judecătoriei Cahul, sediul Central, cauza contravențională în privința Marinei Grosu. Așa cum, conform art. 400 alin. (4) Cod contravențional, contravenția prevăzută la art. 335 Cod contravențional se constată de către angajații subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuțiile poliției. Iar, potrivit art. 400 alin. (5) Cod contravențional, procesele-verbale cu privire la contravențiile prevăzute la art. 335 Cod contravențional se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Procedura de citare a fost îndeplinită.

Agentul constatator Andriana Moiseenco, în ședința de judecată a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție. Adaugă că, prin răspunsul primăriei și conform măsurării, s-a

constatat că este depășit hotarul cu 30 cm de către Grosu Marina. Grosu Marina a fost citată verbal să se prezinte pentru întocmirea procesului-verbal. Nu cunoaște dacă Grosu Marina are autorizație pe construcția ridicată. Grosu Marina a fost preîntâmpinată de către Afteni Maria ca să păstreze distanța dintre casă și terenul acesteia.

Victima Afteni Maria, fiind audiată în ședința de judecată, a declarat instanței că locuiește în satul *****. Grosu Marina este vecina sa. În anul 2021 vecina Grosu Marina a cerut voie să treacă cu materialele de construcție pe la ea pe teren și a construit casă pe hotar, dar nu a respectat distanța și s-a construit la ei pe teren cu câțiva centimetri. A fost o înțelegere că ei îi vor da o bucată de teren din grădină și pe aceia să o lase, dar nu s-a mai rezolvat. Inițial s-a adresat la primărie pentru a lua măsuri. A fost de la primărie și s-au făcut măsurări la teren, nu știe dacă a fost și de la cadastru, ea nu a fost.

La întrebările dresate a declarat că, Grosu Marina este în sat, vine și stă două săptămâni, iar pleacă, dar nu discută cu ea. Are incomodități că casa lui Grosu stă la ea pe teren. A încercat pe cale amiabilă să rezolve cauza. Nu a trimis nici o scrisoare lui Grosu. Nu i-a cerut nimeni dosarul cadastral, are dosar cadastral din anul 2021 și nu a cerut să se facă măsurări. A cerut 2 000 euro pentru 3 metri care să fie după casă.

Apărătorul victimei, avocat Mîţăblîndă Sergiu, a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 984614 în privinţa Marinei Grosu în baza art. 335 Cod contravențional.

Apărătorul făptuitoarei, avocat Todorov Maxim, în ședința de judecată a relatat că, agentul constatator pripit a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție. Este o altă normă cu caracter special art. 116 alin. (2) Cod contravențional, care nu a fost examinată în nici un mod de agentul constatator. Totodată, un hotar fix între vecini nu a fost stabilit. Este instrucțiunea cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren, secțiunea 3, care nu s-a făcut în nici un mod. Agentul constatator indică că s-a depășit hotarul, dar cu cât nu indică, care e limita permisă și cu cât, în baza căror acte? Răspunsul emis de primărie nu poate fi luat în considerare, din considerent că instrucțiunea stabilește care este modalitatea de stabilire a hotarului. În prezent între vecini este un hotar general, care s-a stabilit la eliberarea titlurilor. Hotarul general, conform Legii cadastrului bunurilor imobile, se consideră hotar aproximativ. Procesul-verbal întocmit este cu erori, descrierea faptei contravențională nu este clară, în ce constă fapta de samavolnicie. Însăși Curtea de Apel Cahul a constatat aceste circumstanțe, a admis recursul. Agentul constatator a întocmit procesul-verbal când deja era expirat termenul de prescripție. La caz, se atestă relații civile, prevederile art. 602 Cod civil. Solicită încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptei și temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție. Atât timp cât nu sunt hotare fixe stabilite, nu se poate spune despre încălcarea acestora.

Făptuitoarea Grosu Marina în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citată legal, motiv din care instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Audiind părţile, examinând procesul-verbal cu privire la contravenție și materialele cauzei, în raport cu temeiurile de fapt și de drept material și procesual care guvernează spața dedusă judecății, instanța de judecată consideră că procesul contravențional urmează a fi încetat, din următoarele considerente.

Conform art. 400 alin. (4) Cod contravențional, *contravenţiile prevăzute la art. 335 se constată de către angajaţii subdiviziunilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne care exercită atribuţiile poliţiei*. Iar potrivit alin. (5), *Procesele-verbale cu privire la contravenţia prevăzută la art. 335 se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.*

Conform art. 458 Cod contravențional, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.* Astfel, prerogativa instanței de judecată constă în respectarea cu certitudine a prevederilor art. 457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenţiei sub toate aspectele complet și obiectiv, clarificând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de judecată urmează să verifice legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, *este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvîrşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională*.

În conformitate cu art. 10 Cod contravențional, *constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională*.

În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, *procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte*.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.*

Procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să cuprindă cerinţele impuse de prevederile art. 443 Cod contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 984614 din 07 august 2023, Marina Grosu, în luna aprilie 2021, în timpul reconstrucției casei de locuit din satul *****, raionul Cahul, a neglijat distanța de siguranță de la hotarul comun, depășind limitele cu 30 cm, astfel, ocupând samavolnic teritoriul de pe terenul înregistrat cu nr. cadastral *****, ce aparține Mariei Afteni. Acțiunile Marinei Grosu fiind încadrate în prevederile art. 335 Cod contravențional, conform indicilor: samavolnicia.

Conform art. 443 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei,* ***circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice,*** *evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi* ***indiciile calificative*** *ale elementelor constitutive ale contravenţiei*.

Prin instituirea exigențelor din norma citată, agentului constatator îi revine obligația de a descrise fapta contravențională săvârșită pe deplin. O descriere generică a faptei contravenționale în procesul-verbal cu privire la contravenție, fără a evidenția elementele de fapt de natură a o individualiza, nu întrunește cerințele de legalitate a acestuia, iar o prezentare generală, lipsită de conținut a faptei, echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

Astfel, norma citată, impune agentului constatator să realizeze o descriere în concret a contravenției, cu specificarea acțiunii/inacțiunii făptuitorului și a tuturor circumstanțelor de natură a reda faptei un caracter contravențional. În lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța de judecată nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție, intervenind nulitatea absolută a acestuia.

Instanţa notează că la caz, în procesul-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința Marinei Grosu, nu sunt indicate circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contarvenției, astfel din învinuire referitor la fapta de samavolnicie, agentul constatator în încriminare se limitează la o formulare generală, prin care indică că, Grosu Marina în luna aprilie a anului 2021, în timpul reconstrucției casei de locuit din satul *****, raionul Cahul, a neglijat distanța de siguranță de la hotarul comun depășind limitele cu vecinii, astfel ocupând samavolnic teritoriul de pe terenul ce aparține lui Afteni Maria. Însă, simpla indicare a normei juridice încălcate nu este suficient pentru încadrarea juridică și individualizarea faptei, în sensul art. 442-443 Cod contravențional. Respectiv, agentul constatator nu a individualizat fapta comisă și nu a efectuat încadrarea corespunzătoare a acesteia prin indicarea în primul rând a aliniatului din articolul corespunzător, inclusiv citarea în întregime, în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție a articolului imputat, așa cum prevede Codul contravențional. Lucrul în cauză fiind absolut necesar în vederea asigurării persoanei, a dreptului la apărare, precum și a dreptului de a înainta obiecții, or, cum își poate exercita persoana drepturile sale în calitate de contravenient, în situația în care aceasta elementar nu cunoaște conținutul faptei imputate. În speță, făcând referire la careva distanță de siguranță, agentul constatator nu indică care este această distanță, și în care parte a fost încălcată în înălțime sau în lungime, s-a limitat agentul constatator doar la menționarea faptului că, contravenienta a depășit limitele cu 30 cm. Iar, în urma examinării cauzei nu a fost stabilit concret în care parte, în ce mod ar fi încălcate limitele, în care act normativ este prevăzută, cum a stabilit unde se află hotarul dintre proprietățile vecine, dacă între vecini există hotare generale sau fixe. În cadrul ședinței de judecată s-a constatat că un hotar fix între vecini nu a fost stabilit, este un hotar general, care s-a stabilit la eliberarea titlurilor.

Drept urmare, intanța reține că procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit în privința Marinei Grosu, nu conține unul din elementele obligatorii pentru legalitatea acestuia, prevăzut la art. 443 Cod contravențional, și anume nu sunt indicate d) ***circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice,*** *evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie* și e*) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi* ***indiciile calificative*** *ale elementelor constitutive ale contravenţiei* ceia ce atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.

La caz, la întocmirea procesului-verbal nr. MAI05 984614 din 07 august 2023 nu s-a ținut cont de prevederile art. 443 alin. (1) lit. d), e) Cod contravențional, așa cum nu sunt indicate circumstanţele cauzei și indiciile calificative.

Agentul constatator a omis să indice indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției. La rubrica "*prin ce a comis o contravenție prevăzută de art.*" a procesului-verbal cu privire la contravenție, agentul constatator a indicat în felul următor „*335 samovolnicia*",

nefiind specificate indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei. Or, art. 335 Cod contravențional prevede sancționarea persoanelor vinovate pentru exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv *sau* presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Instanța menționează că, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act, prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Drept urmare, se constată că, aceste reglementări nu au fost respectate la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție. Această abordare rezidă din faptul imputării făptuitorului în actul de acuzare a unei învinuiri lipsită de concretizare. Formularea unei învinuiri neconcrete generează incapacitatea adoptării unei soluții pe fond asupra unei asemenea învinuiri, motiv din care o învinuire neconcretă constituie criteriu de valabilitate a procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma prevederilor art. art. 443, 445 Cod contravențional.

Potrivit pct. 40 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional (nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție), *în acest context, Curtea observă că prevederile contestate sunt rigide și insensibile în privința circumstanțelor, pentru că sancționează procesul-verbal cu privire la contravenţie cu nulitatea absolută, în cazul în care acesta nu conține cel puțin una dintre mențiunile stabilite de lege. Din această perspectivă, legea nu le acordă instanţelor de judecată posibilitatea de a înlătura erorile care nu pot afecta, în mod obiectiv, caracterul echitabil al procesului. Astfel, dacă un judecător sesizat cu o contestație împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenție constată că din acesta lipsește o mențiune prevăzută de articolul 443 din Codul contravențional, trebuie să-l anuleze și, implicit, să înceteze procesul contravențional.*

Art. 445 alin. (1)-(2) Cod contravențional prevede că, *neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite*** *şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor****, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.*** *Celelalte încălcări ale art.443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

Este necesar de a menționa, că la etapa constatării faptei contravenționale agentul constatator a admis erori procesuale, întocmind procesul-verbal al contravenției contrar exigențelor stabilite la art. 443 Cod contravențional, care atrag nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție. Încălcările procesuale constatate în cadrul cercetărilor judecătoresc pe prezenta cauza contravențională afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceste încălcări nu pot fi înlăturate de către instanţa de judecată.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, se constată că acesta a fost încheiat cu încălcarea dispozițiilor legale incidente, în lipsa mențiunilor relevante și obligatorii prevăzute de art. 445 și 443 Cod contravențional, care

nu pot fi înlăturate în cursul judecării cauzei, fapt care generează nulitatea absolută a procesului-verbal al contravenției și încetarea procesului contravențional.

Potrivit art. 461 alin. (1)-(2) Cod contravenţional, *în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau 445 alin.(1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.*

Pentru considerentele enunțate, instanța de judecată consideră necesar de a înceta procesul contravențional în privința Marinei Grosu, din motivul constatării nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie nr. MAI05 984614 din 07 august 2023.

În conformitate cu art. 443, art. 445, art. 460, art. 461, art. 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se încetează procesul contravenţional, pornit în privinţa Marinei Grosu, învinuită de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 335 Codul contravenţional, în temeiul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05 984614 din 07 august 2023.

Hotărârea cu drept de recurs la Curtea de Apel Cahul în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Preşedintele şedinţei
Judecătorul **/semnătura/** **Evgheni Bancov**